

**Legatio Marchionis Lavardini Romam, Ejusquè Cum
Romano Pontifice Innocentio Undecimo Dissidium**

Sfondrati, Celestino

[S.l.], 1688

21. An Lavardinus excusari possit exemplis S. Ludovici, & Philippi Pulchri,
quos sprevisse Censuras dicit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62944](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62944)

XXI. Decimosextò : (a) Opponit quoquè, exempla Ludovici sancti, Philippi Pulchri, & Ludovici XII. Regum Gallia, qui excommunicationes à Gregorio IX. Bonifacio VIII. & Julio II. fulminatas nihili duxère. Quis ergo prohibeat istos imitari?

R. Fallitur Lavardinus, si credit omnia se Regum & Sanctorum exempla imitari posse; alioquin & homicidia, & adulteria poterit, quia à Davide commissa & sancto, & Rege; non ergo videndum est, quid Reges fecerint, sed quid lex fieri, omnittivè jusserit; lex enim erroris est expers, non Principum facta. Et David non ideò sanctus, quia adulterium commisit; sic Ludovicus IX. non ideò inter sanctos relatus, quia excommunicationem contempsit. Quamquàm multò aliter res se habet, quàm hic scriptor recenset. Dicit Ludovicum IX. Gallia Regem contemptui habuisse excommunicationem, quàm Gregorius IX. in Fridericum I. Imperatorem animadverterat; citatq; ad marginem Matthæum Parisium. Sci-

(a) Fol. 5.

endum

endum verò est, historiam Parisiensis etiam Gallorum iudicio falsi suspectissimam esse, in ijs præsertim, quæ Pontifices spectant; nam editio Matthæi Parisij primò ex Bibliothecis Anglicanis prodiit sub Regno Elisabethæ anno 1561. Postea Tiguri iterum typis impressa anno 1589. Utrumq; ex Præfatione ad Lectorem habetur præfixâ Codici Salisburgensi. Jam Lectori iudicandum relinquo, quæ fides haberi debeat libro, quem ex manibus Calvinistarum habemus, juratis Pontifici hostibus: possis limpida sperare ex tam turbido fonte? (a) Ipse Maimburgus (cui in defloranda Pontificum auctoritate tanta voluptas) fatetur, Parisiensem mendacia, fabulasq; palpabiles & crassissimas nugas Lectoribus proposuisse. Sed multò

G 6

multò

(a) Maimburg de la Decadence lib. 2. pag. 112. Ubi. *Il debite de fables, & des faussetez toutes visibiles.... ridiculo digression... beuene grossiere, &c.*

multò gravior Maimburgo Spondanus
 (a) Apamiarum Episcopus, & inter
 præcipua lumina recensendus Gallicanæ
 Ecclesiæ, ubi recitasset, quæ de Ludo-
 vico sancto Parisiensis narrat, hæc ad-
 jungit: *Hæc diffusè blaterat Parisius, quæ
 meras nugas esse hominis cerebro laboran-
 tis tam nullus dubito, quàm omninò mihi
 persuadeo, nullum fore sanæ mentis, qui
 putidam ejus narrationem & futilem Dia-
 logismum inspexerit, qui non idem mecum
 sentiat, cùm etiam tantæ rei ne per somnium
 quidem ullus prorsus alius Auctor memine-
 rit.* En tibi, quàm nullius fidei sint,
 quæ de Summis Pontificibus Parisius scri-
 bit, etiam ex sententia Gallorum Au-
 ctorum! & tamen in causa tanti mo-
 menti Lavardini Causidicus tam levi-
 bus testimoniis utitur; sed quid face-
 ret, cùm meliora defuerint? fateor
 sanctum Ludovicum leges aliquas tulisse
 immunitati Ecclesiasticæ, ac censuris
 ab Episcopo latis oppidò graves; sed
 id fecit Aulicorum consiliis deceptus;
 at

(a) Spondan. ad ann. 1223, n. 12.

at ubi errorem à Gregorio IX. edoctus est, continuo correxit, resciditque legem reverentiâ Pontificis. Vide insignem Gregorij Epistolam, (a) in qua propositis Theodosij, Valentiniani, Caroli Magni Imperatorum exemplis, qui immunitatem Ecclesiasticam acerrimè protexerunt nullo Majestatis dedecore, exemplar adjungit Diplomatis, quo Honorius III. Pontifex anathemate percussit, quotquot hujusmodi leges ferrent, quales Ludovicus. Agnovit continuo Rex sanctus, correxitque errorem non tam spontè, quàm aliorum instinctu commissum. Illud quoque memoratu dignum, cum ejus Romam Legatus ab Alexandro IV. diploma retulisset, quo potestas fiebat nominandi Pastores ad vacantia Sacerdotia, Rex sanctus recusato privilegio, & Diplomate in flammis projecto ad Legatum conversus:

G 7

Quod

(a) *V. Epistol. 390. lib. 9. & Raynald. ad ann. 1396. n. 31.*

(a) *Quod mea negotia Roma strenuè obieris, laudo: quòd mihi à Pontifice munus hoc retuleris, non probo; intelligo enim, quanto cum periculo animæ meæ & Regni hoc susciperem. Hæc sunt Ludovici sancti exempla, quæ oporteret suggeri Christianissimo Regi: non illa, quæ ab ejus majorum gloriosis vestigiis tantoperè abluunt, ejusq; gloriam & conscientiam pari damno afficiunt. Quæ de Philippo Pulchro, & Ludovico XII. narrantur, silentio potiùs digna sunt, quàm memoriâ, mirorq; Lavardini Causidico nullum pudorem esse ea recensendi; nam Philippum quod attinet, constat eum in flore ætatis raptum, & si credimus Divo Antonino, (b) aliisque, dum aprum insequitur, equo excussum. Reliquit tres filios, qui omnes uxorum adulteriis fædati, fatoque immaturo, & sine maribus defuncti, Valesiis coronam reliquere. En tibi*

(a) *Spondan. ad ann. 1254. n. 14.*

(b) *Antoninus 3. p. tit. 21. Spondan. ad ann. 1314.*

tibi quorum Regum & quàm infelicium exempla Ludovico nostro inculcantur? Ludovici XII. in Julium Pontificem conatus, *peffimum confilium, & Christianiffimi Regis nomine prorsùs indignum* Spondanus (a) vocat: nec aliud Coeli judicium; Ludovicus enim quinquennio post infelici morbo abreptus est. Absit à me, ut regnanti Ludovico pares exitus velim. Comparentur Principes, qui Pontificem venerati sunt, quique persecuti; Constantinus videlicet, Theodosius, Pipinus, Carolus Magnus, Philippus II. cum Justiniano, Henricis, Fridericis, Philippo Pulchro, aliisque, & continuo, patebit, quorum virtutes, & fortunam precari oporteat Christianissimo Regi.

XXII. *Decimoséptimò: (b) Opponit Pontificum curas: Qui prætèxtu, inquit, Religionis rebellium factiones contra legitimum Regem Henricum IV. adjuverunt, id verò nemo unquam probavit.*

R. Ve-

(a) *Spondan. ad ann. 1510.*

(b) *Fol. 8.*